

**T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER ALANI**

TEZ YAZIM KILAVUZU

2019 KARABÜK

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ	3
2. YAKLAŞIM	3
3. ARAŞTIRMA ve YÖNTEM	4
4. BİÇİM ve GÖRÜNÜM	4
4.1. Tezin Anlatım ve Üslubu	4
4.2. Kaynak Gösterme	5
4.3. İntihal (Çalıntı) Suçu	6
4.4. Tezin Planı	7
4.5. Sayfa Düzeni	7
4.6. Sayfa Numaraları	8
4.7. Başlık Düzeni ve Numaralama	8
4.8. Kapak Sayfası	8
4.9. İçindekiler Sayfası	8
4.10. Onay Sayfası	9
4.11. Doğruluk Beyanı	9
4.12. Önsöz / Teşekkür Sayfası	9
4.13. Türkçe ve İngilizce Öz (Abstract)	9
4.14. Kısaltmalar Listesi	10
4.15. Tablo ve Şekil Kuralları	10
4.16. Kaynakça	10
4.17. Ekler	10
4.18. Özgeçmiş Bilgisi	11
4.19. Çoğaltma-Ciltleme ve Teslim	11

1. AMAÇ

Bu yönerge, Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans ve Doktora programlarına kayıtlı öğrencilerin tez çalışmalarına, proje ve dönem ödevlerine standart getirmek amacıyla hazırlanmıştır.

2. YAKLAŞIM

Bilimsel araştırmalar, böyle bir araştırmaya ihtiyaç duyulan konuların araştırmacı tarafından detaylı bir şekilde incelenmesi ve incelenen konu ile ilgili yeni ve faydalı bilgiler ortaya konulması amacıyla yapılan özgün araştırmalardır. Araştırmacı, araştırmaya başlamadan önce konusunu tespit etmeli, araştırma hipotezlerini oluşturmalı ve bu hipotezleri test edebileceği en uygun araştırma araçlarını belirlemelidir. Bunları yapabilmek için araştırmacının yöntem bilgisine sahip olması ve bu bilgiyi doğru bir şekilde kullanarak araştırmasını şekillendirmesi gerekir. Araştırmacı, tezin ana metnini yazmadan önce konusu ile ilgili önceki çalışmalarını incelemeli, bu çalışmalarda kendi hipotezlerini destekleyen ya da desteklemeyen hususları tartışmalı ve bu çalışmalara uygun bir şekilde atıf yapılmalıdır. Araştırmacının, daha önceki araştırmaları iyice incelemeyen çalışmasını tamamlaması, bu araştırmalara uygun şekilde atıfta bulunmaması ve araştırmasında diğer bilimsel araştırma kurallarına aykırı hareket etmesinin bilimsel araştırma kusuru sayılacağını unutmamalıdır. Bu tür bilimsel araştırma kusurları, tezin düzeltilmesini gerektirebileceği gibi reddedilmesine de neden olabilir.

3. ARAŞTIRMA ve YÖNTEM

Tez konusunu belirleyen araştırmacı, öncelikle sosyal bilimlerde geçerli araştırma yöntemleri ve bilimsel şekil şartlarına uygun olarak tez taslağını hazırlar.¹ Bu taslakta, araştırmanın konusu, amacı, yöntemi, araştırma hipotezleri ya da araştırma problemi, sonuç ve kaynakça gibi bölümler mutlaka yer alır. Araştırmacı inceleyeceği konuyu teorik ya da teorik ve uygulamalı olarak inceleyebilir. Bunun için uygun *nitel* ya da *nicel* araştırma yönteminin/yöntemlerinin hangisi/hangileri olduğunu tespit eder ve araştırmasını seçeceği yöntemin esaslarını dikkate alarak yürütür. Nicel yöntemi seçen araştırmacılar araştırmalarında evren ve örneklem bilgisine ayrıca yer verirler. Evrenin örnekleme temsil edecek nitelikte olabilmesi için uygun örnekleme tekniğinin seçilmesi önemlidir. Bu yöntemde veri toplama aracı genellikle anketlerdir. Anket soruları araştırma hipotezlerini test edecek nitelikte hazırlanması gerekir. Bu nedenle daha önce yapılmış araştırmalardaki anket sorularının tekrarından kaçınılmalı, bunun yerine araştırma hipotezlerini test edebilecek nitelikteki sorular araştırmacı tarafından özgün olarak geliştirilmelidir.

4. BİÇİM ve GÖRÜNÜM

4.1. Tezin Anlatım ve Üslubu

Tez sade bir dille, yazım kurallarına riayet edilerek ve üçüncü şahıs diliyle yazılmalıdır (yapılmıştır, görülmüştür vb.). Cümleler arasında anlam bütünlüğü olmalı, birbirinden kopuk cümlelerin peş peşe sıralanmasından kaçınılmalıdır. Yazılan tez savunulmadan önce, bu konuda tecrübeli ya da uzman olan kişiler tarafından dilbilgisi açısından mutlaka incelenmelidir.

Tez, evrensel araştırma standartlarına uygun olmalı, tartışılan konular açık, net, tutarlı ve kanıtlanabilir olmalı; nesnel olmayan ifadelerden kaçınılmalıdır. Kesinlik belirten ifade ve genellemelerden mümkün oldukça uzak durulmalıdır.

¹ Öğrencilerimizin, tez taslaklarını hazırlarken Enstitümüz tarafından hazırlanan [tez şablonunu](#) kullanmalarını tavsiye edilmektedir.

4.2. Kaynak Gösterme

Bilimsel araştırmaların en önemli özelliklerinden bir tanesi de faydalanılan kaynaklara eser içinde ve sonunda uygun bir şekilde atıfta bulunulmasıdır. Bu durum, bilimsel çalışmaların güvenilirliğinin artmasına ve yararlanılan kaynakların sahiplerinin telif haklarının korunmasına yardımcı olur. Kaynak gösterme ile ilgili çok sayıda farklı yöntem vardır. Bu yöntemler genel olarak metin içinde kaynak gösterme, sayfa sonunda kaynak gösterme (dipnot) ve metin sonunda kaynak gösterme olarak üç ana kısma ayrılır.

Sosyal Bilimler Enstitüsü, kaynakları metin içerisinde göstermek isteyen araştırmacılar için APA, sayfa sonunda dipnot olarak kaynak göstermek isteyen araştırmacılar için ise Chicago -Notes and Bibliography- kaynak gösterme yöntemlerini benimsemiştir.

Kaynak gösterme yöntemleri; noktalama işaretleri, italik yazı, sayfa numarası ekleme ve verilen bilgilerin sıralama düzeni gibi hususlarda birbirlerinden farklılık gösterirler.

Kaynakçada APA Yazım Kurallarını kullanacak olanlar **en son** APA yazım ve kaynak gösterme kurallarını kullanmalıdır. Güncel APA yazım ve kaynak kuralları için [TIKLAYINIZ](#).

Kaynakçada dipnot olarak kaynak göstermek isteyen araştırmacılar için en son Chicago Dipnot-Kaynakça Sistemi yazım ve kaynak gösterme kuralları kullanılmalıdır. Güncel Chicago Dipnot-Kaynakça Sistemi yazım ve kaynak kuralları için [TIKLAYINIZ](#)

Atıf yapılan kaynaktan yapılan alıntılar doğrudan ya da dolaylı olabilir. Alıntı yapılırken aşağıdaki noktalara titizlikle uyulmalıdır:

a) **Doğrudan aktarma** türündeki alıntılarda, aktarılan ifade olduğu gibi ve *kesinlikle* çift tırnak içinde verilmelidir. Alıntının sonunda, kaynak gösterilmelidir. Alıntılanan cümle içinden yapılan eksiltmeler (...) işaretiyle ve varsa alıntıya yapılan eklemeler de köşeli parantez [] içinde verilmelidir. (*Dikkat:* Aktarılan ifade tırnak içinde verilmediğinde, intihal suçu işlenmiş olur.)

b) **Doğrudan aktarma** yapılırken alıntılanan metin, *üç satırdan uzun ise*, bir alt satırdan başlamak üzere 10 punto ve tek (1,0) satır aralığı ile yazılmalıdır.

Satırlar paragraf başından başlamalı, satır sonundan 4 harf boşluğu içeriden de bitirilmelidir. Bu durumda aktarılan metnin çift tırnak içine alınmasına gerek yoktur.

c) **Dolaylı aktarma.** araştırmacının yararlandığı bir kaynak bilgisini kendi ifadesiyle dillendirdiği aktarma türüdür. Dolaylı aktarmaların tırnak içine alınması gerekmez.

4.3. İntihal (Çalıntı) Suçu

Çalışmalarda yararlanılan kaynakların belirtilmemesi, ahlaki yönden utanç verici, hukuki açıdan ise suçtur. Tezler, yazılı ödevler ve sözlü sunumlar, hangi görüşün kime ait olduğu açıkça ortaya konulacak şekilde hazırlanmalıdır. Alıntılama, aktarma ve kaynak gösterme konularındaki temel kuralların, doğru öğrenildiğinden emin olmak için aşağıdaki uyarılar dikkate alınmalıdır.

Tez, dönem projesi ve ödevlerde yararlanılan kaynağa bilimsel kurala uygun gönderme yapılmalıdır. Buna göre, intihal suçu işlenmemesi için, ister doğrudan isterse dolaylı olsun, metinde yararlanılan her bilgi ve düşünce için kaynak gösterilmelidir. Art arda farklı kaynaklardan sıralanan görüşlerin sonunda tek bir kaynağa göndermede bulunuluyorsa ya da hiç bulunulmuyorsa intihal (çalıntı) suçu işlenmiş olacaktır. Bir tezde intihal yapılmışsa, tez kabul edilmiş bile olsa -zamana bağlı kalmaksızın- öğrenilip kanıtlandığı anda, tezin reddedilmiş sayılması sonucunu doğuracaktır.

4.4. Tezin Planı

Uygulamada birlik ve öğrencilere kolaylık olması açısından Enstitü Müdürlüğü tarafından *Tez Şablonu* hazırlanmıştır. Öğrenciler tez şablonu üzerindeki zorunlu olarak doldurmaları gereken yerleri danışmanlarının gözetiminde doldurduktan sonra sadece tezi ilgilendiren numaralı bölümler üzerinde değişiklik yapacaklardır. Zorunlu bölümler numarasız olarak Başlık 1 olarak belirlenmiştir. Tez başlıkları ise numaralı olarak Başlık 1, 2, 3, 4 şeklinde verilmiştir. 4. Alt başlıktan sonra numaralı başlık verilmeyecek, eğer 5. Başlık eklenecekse a, b, c şeklinde verilecektir. Öğrenciler başlık numaralarını manuel olarak vermemelidir. Yeni bir başlık eklendikten sonra aynı seviyede yer alan numaralı herhangi bir başlığın üzerine gelerek biçim boyacısına tıkladıktan sonra ekledikleri başlığa tıkladıklarında yeni başlık otomatik olarak numaralandırılacaktır.

4.5. Sayfa Düzeni

Metnin sayfa düzeninde aşağıdaki kurallara uyulmalıdır (Enstitü tarafından verilen elektronik *tez şablonunda* bütün ayarlar yapılmış olup öğrencilerin sadece yazı ile ilgili kurallara dikkat etmesi önerilir):

- a) Tezde, A4 standardında (21 cm x 29,7 cm), beyaz ve çizgisiz 80 gr. kâğıt kullanılmalıdır.
- b) Tez bir buçuk (1,5) satır aralıklı, 12 punto, Times New Roman karakterleriyle kâğıdın ön yüzü kullanılarak yazılmalıdır.
- c) Paragraflar 1,25 cm içeriden başlamalıdır.
- d) Üç satırdan uzun doğrudan aktarmalar ile dipnotlar bir satır aralığı ve 10 nk, tablo içleri ise en fazla 11 nk olmalıdır.
- e) Sayfalardaki boşlukların ölçüsü aşağıdaki gibi olmalıdır:
Üst boşluk : 2,7 cm
Alt boşluk : 2,7 cm
Sol boşluk : 3,5cm
Sağ boşluk : 2,7 cm
- g) Tez yazımı sayfanın iki yanına yaslamalı olarak yapılmalıdır.

4.6. Sayfa Numaraları

- a) Sayfa numaraları, tezdeki her sayfanın alt kısmının ortasında yer almalıdır; numara öncesinde ya da sonrasında, ayrıca çizgi, özel işaret vb. konulmamalıdır.
- b) Tezin kapaklarına sayfa numaraları konulmamalıdır.
- c) Kaynakça ve ekler dahil, tezin sonuna kadar bütün sayfalar Arabik rakamla 1, 2, 3 şeklinde numaralandırılmalıdır.

4.7. Başlık Düzeni ve Numaralama

Başlık düzeni ve numaralamada Enstitü tarafından verilen tez şablonu esas alınır.

4.8. Kapak Sayfası

Kapakta; Enstitü ve program adı, tez başlığı, araştırmacının adı soyadı, tez danışmanının unvanı adı soyadı ile yer ve tarih bilgileri yer alır. Tezin Dış ve İç kapağı Enstitü tarafından verilen taslak üzerinde şekli bir değişiklik yapılmadan araştırmacının tez bilgilerine uyarlanarak değiştirilir. Tez başlığının bir satırdan fazla olması halinde alt tarafa kayan yazılar boş satırlar silinerek eski konumuna getirilir.

4.9. İçindekiler Sayfası

İçindekiler sayfası, tezdeki her türlü başlık bilgisinin yer aldığı bölümdür. Burada, tez içerisindeki tüm bölümler, alt bölüm ve başlıklar, kaynakça ve ekler sayfa numaraları ile eksiksiz olarak yer alır. Öğrenciler bu bölüme manuel olarak müdahale etmemelidir. (Enstitü tarafından sağlanan tez şablonunda içindekiler sayfası oluşturulmuş olup öğrencilerin yeni ekledikleri başlıklar için biçim boyacısını kullanmaları durumunda taslaktaki başlık düzeni bozulmayacak ve sadece içindekiler sayfasının güncellenmesi yeterli olacaktır.)

4.10. Onay Sayfası

Onay sayfası, Tez Kurulu üyelerinin tezi onaylaması amacıyla hazırlanmıştır. Üyeler onay sayfasına ad ve soyadlarını yazarak imzalarlar. Onay sayfasının bir örneği Enstitü tarafından sağlanan tez şablonunda yer almaktadır.

4.11. Doğruluk Beyanı

Genel olarak tez yazımı sırasında karşılaşılan sorunların başında, bilimsel etik açısından dikkat edilmesi gereken kurallara yeterince uyulmaması gelmektedir. Bu nedenle, tez hazırlığında olan öğrencinin bu konudaki sorumluluklarını bilmesi gerekmektedir. Böylece, doğruluk beyanında bulunan öğrencinin söz konusu bilimsel çalışma etiğini tam olarak algılaması ve tez ön bölümüne eklenecek olan beyan sayfasındaki imzası ile de konuyla ilgili tüm sorumluluğu alması sağlanmış olmaktadır.

Tezin kabulünden sonra bile, bilim etiğine uygun yöntemle hazırlanmadığı anlaşılacak olursa, kabul onayının iptaliyle, bilim uzmanlığı/bilim doktorluğu unvanının geri alınacağı bilinmelidir. Doğruluk beyanı örneği, Enstitü tarafından sağlanan tez şablonunda yer almaktadır.

4.12. Önsöz / Teşekkür Sayfası

Önsöz, araştırmacının yaptığı çalışmaya ilişkin duygu, düşünce ve kişisel görüşlerini kapsayan bir ön bölüm parçasıdır. Araştırmacı *Önsöz* ifadesi yerine *Teşekkür* ifadesini de tercih edebilir.

4.13. Türkçe ve İngilizce Öz (Abstract)

Yaklaşık 200-250 kelimedenden oluşması beklenen bu bölümde öğrenci tezinde hangi konuyu incelediğini ve ne gibi bulgulara ulaştığını kısaca ifade eder. Bir başka ifadeyle, bu bölümü okuyan kişinin tezin içinde hangi konuların ele alındığı, araştırmacının konuya yaklaşımı ve ne gibi sonuçlara ulaştığı hakkında fikir sahibi olması beklenir.

Öz bölümünün sonuna, sanal ortamda arama yapılırken bu teze ulaşmayı kolaylaştıracak yaklaşık 3-7 kelime eklenir. Bu bölüm, Anahtar Kelimeler başlığı ile Öz bölümünden ayrı olarak yazılır. Öz bölümü ile *Anahtar Kelimeler* hem

Türkçe ve hem de İngilizce olarak yazılır.

4.14. Kısaltmalar Listesi

Tez metni içinde, teze özgü olarak sıklıkla kullanılan kısaltmalar alfabetik sıra içerisinde açıklamaları ile birlikte verilmelidir.

4.15. Tablo ve Şekil Kuralları

Tablo ve şekillerin numaralandırması, tıpkı içindekiler bölümünde olduğu gibi, manuel olarak yapılmamalı, Word programında *Başvurular* sekmesi kullanılarak otomatik numaralandırma yapılmalıdır. Böylece metin sonunda *Tablolar Listesi* ve *Şekiller Listesi* otomatik olarak oluşturulabilecektir.

4.16. Kaynakça

Tez yazılırken, metin içerisinde ya da sayfa sonlarında (dipnot) kaynak gösterilmiş olsa bile kullanılan tüm kaynaklar ayrıca son bölümde Kaynakça başlığı altında toplu bir şekilde gösterilir. Kaynakça oluşturulurken Enstitü tarafından tercih edilen APA ya da Chicago kaynak gösterme yöntemlerinden hangisi benimsenmişse bu yönteme uygun olarak Kaynakça oluşturulur. Kaynakça bölümünde eserler alfabetik sıraya göre sıralanır. APA yöntemini kullanan araştırmacıların, kaynakça bölümünü otomatik olarak oluşturmaları tavsiye edilir.

4.17. Ekler

- a) Metinle ilgili tanımlayıcı dokümanlar tezin arka bölümünü oluşturan eklerde yer alırlar. Görüşme soru formu, anket formu ve soru kâğıdı formu örnekleri, araştırma izni için yapılan yazışmalar vb. gibi.
- b) Ekte yer alacak belgeler birden fazla olduğunda, her eke devam eden bir sayı verilmelidir (EK 1, EK 2, gibi).
- c) Her ek, başlığıyla birlikte *İçindekiler Sayfası* içinde alt başlık olarak yer almalıdır.

4.18. Özgeçmiş Bilgisi

Özgeçmiş; doğum tarihi ve yerini belirtmeden, liseden sonra mezun olunan üniversite ve bölümü, alınan derece ve ödülleri, varsa araştırmacının yayınları ile akademik ve mesleki durumunu içeren bilgilerden oluşur. Özgeçmiş, üçüncü tekil şahıs diliyle yazılmalıdır. (Örnek: ... tarihinde mezun oldu.).

4.19. Çoğaltma-Ciltleme ve Teslim

- a) Savunmaya hazır olan tez, jüri sayısının bir fazlası kadar (yüksek lisans için 4, doktora için 6 kopya) çoğaltılır ve ciltlenir. Bu aşamada spiral ciltleme tercih edilebilir.
- b) Jüri tarafından “kabule değer” (olumlu) bulunan tezler, jüri tarafından önerilen tüm düzeltmeler yapıldıktan sonra karton kapakla ciltlenmiş olarak üç nüsha daha çoğaltılır. Bu nüshaların bir tanesi Anabilim Dalı Başkanlığına bir tanesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığına ve bir tanesi de Enstitüye teslim edilir. Teslim edilecek nüshalar jüri tarafından imzalanır ve PDF uzantılı elektronik bir nüshası, elektronik ortamda (cd, flaş bellek vb.) Enstitüye teslim edilir.
- c) Ciltlenen tezde, Tez Kurulunun önerileri dışında, başkaca hiçbir düzenleme (ekleme-çıkarma) yapılamaz.